

COORDONATORI

Insp.șcl.pt.ed.timpurie prof. GROS MARIA-RAMONA

Prof. LAZAR ADRIANA

Prof. MOLDOVAN VIOLETA

Prof. BACIU SANDA PAULA

Prof. BUCUR ALINA MARIA

Mirajul sărbătorilor de iarnă din jud. Mureș

Ediția a IV-a

ISBN 978-973-0-39990-5

REGHIN 2024

COORDONATORI

Insp.şcl.pt.ed.timpurie prof. GROS MARIA-RAMONA

Prof. LAZAR ADRIANA

Prof. BACIU SANDA PAULA

Prof. MOLDOVAN VIOLETA

Prof. BUCUR ALINA MARIA

**MIRAJUL
SĂRBĂTORILOR DE
IARNĂ DIN JUD. MUREŞ**

Ediția a IV-a

REGHIN

2024

Materiale participante la Simpozionul Județean Mirajul Sărbătorilor de Iarnă

CAEJ 8873/13.10.2023

CUPRINS

Cuvânt înainte - insp. pt. educație timpurie prof. Gros Maria Ramona	4
Simpozionul ”Mirajul Sărbătorilor de Iarnă”	5
Sângerete din zona Topliței, jud.Harghita	7
Tradiții și obiceiuri de iarnă în județul Mureș	8
Sărbătorile de iarnă-tradiții și obiceiuri de Crăciun	13
Gogoși pufoase	14
O iarnă ca în povești	16
Steluțe pufoase	19
Bucuria colindului la români	21
Rețete pentru toți	24
Aperitiv-”Moș Crăciun”	26
Brăduț aperitiv	27
Proiect de activitate „Joc și veselie în zăpadă”	28
Bucuria sărbătorilor de iarnă	30

CUVÂNT ÎNAINTE

Insp. pt. Educație timpurie prof. Gros Maria Ramona

Iarna este anotimpul în care atât copiii, cât și adulții, așteaptă cu nerăbdare magia Crăciunului, care ne cuprinde pe toți cu frumusețea datinilor și a obiceiurilor specifice. Grădinița este locul în care copiilor le sunt transmise valorile culturale, unde se mai păstrează datinile care ne ajută să înțelegem sărbătoarea Crăciunului și să trăim împreună nașterea Mântuitorului.

Ce poate fi mai frumos pentru copii, decat să participe la pregătirile pentru masa de Crăciun, să fie implicați cu toate simțurile în pregătirea prăjiturilor, a sarmalelor sau a altor bunătăți pentru familia și colindătorii cu care vor împărtăși bucuria Crăciunului. Copiii își doresc întotdeauna, cu plăcere, să creeze o rețetă pe care să o împartă cu prietenii, să interpreteze o piesă de teatru, să meargă la colindat, să asculte o poveste, să pregătească și să împartă daruri celor dragi.

Prin intermediul acestui simpozion, cadrele didactice au dorit să aducă magia sărbătorilor în grupele de grădiniță, să împărtășească momente speciale din activitățile desfășurate cu preșcolarii sau idei de activități care pot aduce puțin din spiritul sărbătorilor în grupele de copii. Doamnele educatoare, prin oportunitatea de a oferi exemple, devin surse de inspirație prin care preșcolarii pot intra în spiritul Crăciunului

În acest context, autoarele acestei lucrări, cadre didactice cu experiență profesională, au adunat materialele prezentate în cadrul Simpozionului *Magia sărbătorilor de iarnă în ochii preșcolarilor*, pentru a realiza acest volum care vine în sprijinul altor cadre didactice, cu idei de activități și proiecte tematice legate de tema sărbătorile de iarnă.

Mai mult, prin unele articole prezentate în cadrul acestui simpozion, s-a dorit păstrarea prin consemnare a unor tradiții specifice zonei Mureșului, cum e cazul descrierii mersului la colindat în satul Aluniș, unde, din păcate, azi nu se mai merge la colindat cu ceterași, cum se mergea mai demult.

Crăciunul aduce cu el căldura căminului și a familiei, mirosul de mâncăruri autentice, sunetul colindelor care îndeamnă la reconciliere, uniune și armonie cu toți cei din jurul nostru. Toate tradițiile descrise la acest simpozion sunt strâns legate de amintirile copilăriei noastre, tradiții pe care an de an le reînviem și le facem să trăiască. Aceste tradiții sunt reînnoite și îmbogățite an de an, pentru a face din această sărbătoare un moment unic.

Datoria noastră este de a păstra tradițiile specifice zonei unde locuim, de a le duce mai departe, de a nu le lăsa să moară prin uitare.

SIMPOZION ”Mirajul Sărbătorilor de Iarnă”

Ediția a IV-a

Coordonatori proiect:

prof. Lazar Adriana

prof. Moldovan Violeta

prof. Baciú Sanda Paula

prof. Bucur Alina Maria

Vârsta preșcolară este cea mai favorabilă pentru acumularea unor impresii puternice, este vârsta imaginației, a fanteziei, a visării și a jocului. Este unanim acceptat că este ușor să influențezi formarea personalității copilului prin expunerea lui la tradițiile și obiceiurile din preajma sărbătorilor de iarnă.

Tradițiile și obiceiurile au fost și vor rămâne un adevărat ospăț al gândurilor, ospăț la care oricine este poftit. Ele oferă celui care participă la ele, pe lângă satisfacțiile aduse de orice fapt inedit, prilejuri unice de reflecție, de meditație.

Prin intermediul acestui Simpozion dorim să ajungem la sufletul copiilor, oferindu-le noi, cadrele didactice, acele mijloace și instrumente prin care ei vor descoperi că aceste tradiții și obiceiuri pot fi o călătorie plină de miracol, culoare, și, de ce nu, o călătorie spre propriul suflet.

La simpozion au participat următoarele cadre didactice din județul Mureș:

- Prof. Savina Adriana – Grădinița P.N. Petelea
- Prof. Fodor Lucia Aurelia – Grădinița P.P. nr.12 Tg.Mureș
- Prof. Luca Vidia Rodica – Grădinița P.P. nr. 4 Reghin
- Prof. Varga Kinga Andrea – Grădinița P.P. nr.5 Reghin
- Prof. Bachman Maria – Grădinița P.P. nr.5 Reghin
- Prof. Cifu Olga-Maria – Grădinița P.P. nr.1 Reghin
- Prof. Hagymaș Laura Cristina – Grădinița P.P. nr.5 Reghin
- Prof. Valter Maria Loredana – Grădinița P.P. nr.5 Reghin
- Prof. Oprea Daniela-Mădălina – Grădinița P.P. nr.5 Reghin
- Prof. Baciú Sanda Paula – Grădinița P.P. nr.5 Reghin
- Prof. Bucur Alina Maria – Grădinița P.P. nr.5 Reghin
- Prof. Zaharie Mirela – Grădinița P.P. nr.5 Reghin
- Prof. Căprar Liliana – Grădinița P.P. nr.5 Reghin
- Prof. Cocean Cristina – Grădinița P.P. nr.5 Reghin

Simpozionul a fost un succes adunând articole și creând o punte de legătură între specialiștii din educație. Cadrele didactice au avut posibilitatea de a discuta și analiza problematica tradițiilor și obiceiurilor

de iarnă, precum și de a stabili noi contacte între instituțiile de învățământ în care lucrează. Lucrările vor fi publicate într-un volum colectiv publicat online pe siteul grădiniței și distribuit tot cu titlu de gratuitate instituțiilor preșcolare care au participat la simpozion.

SÂNGERETE DIN ZONA TOPLIȚEI, JUD.HARGHITA

Prof.Savina Adriana

Gradinița cu Program Normal Petelea

Rețetă tradițională de sângerete din zona Topliței! Unul dintre preparatele tradiționale pentru masa de Crăciun este sângeretele. Nu este deloc greu de pregătit, însă trebuie făcut în ziua în care este tăiat porcul întrucât pentru prepararea sa este nevoie și de sânge proaspăt de la porc.

Ingrediente:

- 600 g inimă
- un rinichi
- 300 g șorici
- 300 g slănină
- 900 ml sângeproaspăt
- 300 g orez
- 2 cepe
- 120 g untură
- sareși piper
- ulei
- cimbru
- cuișoare
- ienibahar
- intestin gros

Sângele proaspăt de porc se pune într-o cratiță și se acoperă cu apă rece. După ce s-a închegat, se adaugă un pic de sare și se lasă la fiert câteva minute. Apoi se scoate cu o paletă și se pune la răcit.

Se fierb bine rinichiul, inima și șoricul. În zeama în care au fiert măruntaiele și șoricul, se opărește slăcina. După ce s-au răcit, se dau toate prin mașina de tocat împreună cu sângele fiert.

Orezul se pune la fiert la foc mic timp de 10 minute, după care se scurge de apă.

Ceapa tocată mărunt se căleşte în puțin ulei sau untură și două linguri de apă, după care se amestecă împreună cu orezul fiert și se adaugă peste carnea tocată. Peste această compoziție se mai adaugă o lingură de untură și condimente după gust.

În final, se umple mațul gros cu compoziția, se fierbe timp de o oră și se scoate la zvântat, afară, o zi.

Se poate servi ca atare, cu muștar sau salată de hrean. Se poate servi și cald, cu murături, iar cine dorește să-l păstreze mai mult timp poate să-l afume dobândind astfel un gust deosebit.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE IARNĂ ÎN JUDEȚUL MUREȘ

PROF. ÎNV. PREȘC. FODOR LUCIA

ȘCOALA GIM. SERAFIM DUICU

STRUCTURA - GRĂD. PROGR. PREL. NR.12

TG. MUREȘ

„Poți să cutreieri lumea toată și să te minunezi de rezultatele civilizației, dar nimic nu-i mai fermecător decât colțul de pământ pe care te-ai născut” - spunea marele poet Vasile Alecsandri

„Orice epocă de cultură ce se încheie lasă în floarea uscată semințele vremii noi; nu le risipiți!” (N. Iorga)

Tradițiile și obiceiurile de iarnă reprezintă pentru poporul român depozitarul a tot ceea ce înseamnă folclor, cu specificul fiecărui meleag. Pentru a păstra ca români identitatea nealterată folclorul trebuie cultivat în inimile și mințile generațiilor care se succed pe acest tărâm ca o valoare autentică a creației.

Obiceiurile păstrate în județul Mureș se grupează în jurul Crăciunului și Anului Nou. Pentru cea mai așteptată sărbătoare din decembrie, Crăciunul, românii au apelat în egală măsură la tradiție, știind să accepte și obiceiuri mai recente. Întâmpinată cu bucurie, Nașterea Mântuitorului, sărbătoarea aduce cu ea și o sumă de practici foarte vechi. După ce casele au fost curățate și bucatele aranjate tradiția spune că **se împodobește bradul și se pornește la colindat** pentru a vesti Nașterea Domnului, începând din Seara de Ajun, până după Anul Nou, la Bobotează.

Împodobirea bradului.

Pomul de Crăciun, așa cum îl cunoaștem noi astăzi, decorat cu globuri în care se reflectă lumina scânteietoare a lumânărilor sau a instalației electrice, nu a fost dintotdeauna împodobit în acest fel.

Deși în Europa originea sa precreștină nu mai e contestată de nimeni, părerile rămân totuși împărțite: unii văd în el o reprezentare a „arborelui lumii”, alții îl consideră o referire directă la „arborele Paradisului”, împodobit cu mere de un roșu aprins, care amintesc de păcatele comise de primii oameni, înainte de alungarea lor din rai.

Până în secolul al 15-lea, crenguțele verzi cu care erau împodobite casele cu ocazia Crăciunului, ca și darurile pe care le făceau oamenii unii altora, erau considerate tradiții păgâne. Dar nu peste multă vreme în locul acestora va fi folosit un arbore întreg.

La noi obiceiul a pătruns odată cu influența germană, când primii studenți români au început să meargă la studii la universitățile din Berlin sau Viena și la curtea regală a dinastiei Hohenzollern, sosită în Țările Române în 1866 unde prinții și prințesele au început să împodobească bradul, iar obiceiul pătrunde în casele românilor.

Împodobirea bradului de Crăciun este o adevărată sărbătoare, o atmosferă de liniște și pace, de veselie și voie bună. Familia caldă și primitoare cântă colinde, atmosfera este impresionantă, profundă.

Obiceiul colindatului a înglobat în el nu numai cântec și ritual, ci și numeroase mesaje și simboluri ale unei străvechi spiritualități românești. El s-a păstrat asociindu-se câteodată cu celebrarea marelui eveniment creștin care este Nașterea Domnului Iisus Hristos. Există de asemenea cântece de stea (sau colinde creștine), care au ca subiect Nașterea Domnului. În Ajunul Crăciunului, pe înserat, în toate satele din țară, începe colindatul. Copiii vestesc Nașterea Domnului și sunt primiți cu bucurie de gazde care îi răsplătesc cu mere, nuci și colaci.

Cu „Steaua”- copiii confecționează steaua dintr-o sită veche, iar în centrul ei așază o fotografie, de regulă a Fecioarei Maria cu Pruncul, apoi tot dispozitivul se îmbracă cu hârtie colorată având forma unei stele cu cinci colțuri. În prima zi de Crăciun se merge cu Steaua, grupul fiind format din 2-3 colindători, formula de adresare fiind: „Primiți cu Steaua”

Trei crai de la răsărit / Cu Steaua am călătorit / Steaua înainte mergea / Și sta-n loc și se odihnea / Pân' la Rusalim s-a dus / Acol' Steaua li s-a ascuns!

Acest cântec este însoțit de clinclote de clopoței, urmând ritmic melodia.

Răspunsul este:

„Acest praznic luminat / Noi cu drag l-am așteptat / S-auzim îngerii-n cer / La tot neamul împreună / Vă poftim cu voie bună!

Copiii sunt răsplățiți cu bani.

Spectacolele de **Colinde din vremuri străbune**, creștine, cu tradiții străvechi, ne aduc zâmbetul pe buze, ne umplu inima de bucurie.

Colindatul cu turca sau capra, își are originile încă de pe vremurile împăratului Irod. Țîrgumureșenii își aduc aminte cu plăcere de vremurile în care aceste tradiții erau păstrate cu sfințenie și încearcă și acum să ducă mai departe obiceiurile.

Turca - un personaj mistic transpus în acest animal ne aduce aminte de renaștere și reluarea ciclului de viață.

Jocul Caprei – inițial se alege „turcașul”, în persoana unui tânăr, considerat de ceilalți ca fiind cel mai bun cunoscător al jocului. Cu aproximativ două zile înainte de Crăciun, începe pregătirea turcii. Fetele satului o împodobesc în șezători.

Costumul este confecționat dintr-un cap care să redea cât mai real forma capului de capră, sculptat în lemn, maxilarul inferior fiind mobil în timpul dansului - acesta fiind acționat cu o sfoară, provocând sunetele unei clămpăniri în ritm de fluier sau a strigăturilor interpretate de către cioban, cum ar fi: Ța, ța, ța căpriță ța! Pentru o cât mai bună corespondență cu realitatea, capul este încadrat de două cornițe împodobite cu oglinzi și panglici, fixat de un băț care se sprijină de pământ. Corpul personajelor care interpretează rolul caprei este acoperit cu o scoarță, peste care sunt cusute panglici. Dansul caprei este săltăreț, rolul zvăpăiat, totul se desfășoară în acordul cântecului de fluier.

Fazele parcurse de jocul caprei sunt de la îmbolnăvire la moarte și reînviere. Cercetătorii spun că jocul caprei provine din ceremoniile sacre, arhaice închinare morții și renașterii divinității. Gazda răsplătește colindătorii. Bani oferii de gazdă sunt așezați pe masa, scaun sau în găleata cu apă de unde

trebuie luați de către cel care joacă turca, cu ajutorul botului. Dacă acesta nu este mulțumit de banii primiți, va juca turca în continuare, apoi apucându-l pe gazdă cu botul de haine, îi face semn să mai pună bani pe masa. Pentru a prelungi momentul, gazda pune pe masa sau pe jos monede mici pe care turca le ia cu mare greutate. În final urmează inevitabil masa oferită colindătorilor de către gazdă. După ce s-a servit masa, se execută încă o dată dansul turcii. Colindătorii mulțumesc pentru primire și pleacă la altă casă.

JOCUL CAPREI

Joacă capra-n găbănaș

Fără un pic de ceteraș.

Ța, ța, ța ța,ța,ța, ța

Ța, ța, ța, căprița mea.

Când e cald și vreme bună

Mor oile de căldură.

Când e ftrig și vreme rea

Moare și turcuța mea.

De la muma pân' la buna

Facem gaură-n perete

Turca mea să se deștepte.

Refren

Busuioc verde pe masă

Rămâi gazdă sănătoasă

Și la anul când venim

Tot voioși să vă găsim.

La anul și la mulți ani!

URARE

Mulți ani, mulți ani,

Spaimă în dușmani

Viață lungă, bani în pungă

Pe tot anul să ne-ajungă.

Noroc și fericire

Peste-ntreaga fire.

Oi lănoase, vaci lăptose

Gânduri sănătoase,

Și fete frumoase.

Minte-n școală, carne-n oală

Sănătate fără boală

Și găini cu ouă,

Dă-ne Doamne nouă.

La anul și la mulți ani!

Sorcova este un obicei popular românesc, practicat pe 1 ianuarie.

Aparținând obiceiurilor de Anul Nou, umblatul cu Sorcova e mai cu seamă bucuria copiilor. Aceștia poartă o crenguță înmugurită de copac sau o sorcovă confecționată dintr-un băț în jurul căruia s-au împletit flori de hârtie colorată. Înclinată de mai multe ori în direcția unei anumite persoane, Sorcova joacă întrucâtva rolul unei baghete magice, înzestrate cu capacitatea de a transmite vigoare și tinerețe celui vizat. Textul urării, care amintește de o vrajă, nu face decât să întărească efectul mișcării Sorcovei.

Textul Sorcovei este fix, și variază ușor în funcție de regiune.

„Sorcova, vesela, / Să trăiți, să-mbătrâniți, / Ca un măr, ca un păr, /Ca un fir de trandafir, /Tare ca piatra, /Iute ca săgeata, / Tare ca fierul, /Iute ca oțelul”. La anul și la mulți ani!

În Ajunul Anului Nou, copiii și tinerii merg cu **Plugușorul** urând gazdei sănătate și bunăstare în anul viitor. Aceștia au asupra lor bice cu care pocnesc, una sau două „bucine” confecționate din corn de vacă în care suflă făcând mult zgomot, la care se adăuga și o tobă. Scopul este firesc - producerea de

zgomote cât mai puternice pentru a alunga spiritele rele care păreau a fi înmulțite în preajma solstițiului de iarnă, când lumina soarelui era din ce în ce mai puțină”. De regulă, cu Plugușorul merg băieții, adolescenții, iar la Sorcovă participă mai mult fetele. Se mai poate adăuga faptul că nu era de bun augur ca în prima zi de Crăciun și de Anul nou să intre pe poartă sau ușă, pentru prima dată o fată sau femeie. Se credea că acestea aduc ghinion gazdei pentru anul ce vine. Primul trebuia să fie un băiat sau un bărbat. Urătorii erau de obicei răsplătiți cu bani.

Șezătoarea

În serile lungi de peste iarnă, femeile și tinerele fete se adunau la o casă, pe criterii de vecinătate sau rudenie, în șezătoare, prilej de muncă - tors, cusut, brodat și alte operații necesare pentru obținerea pânzei, a lânii, pentru articolele de îmbrăcăminte și alte textile de uz gospodăresc dar importantă sub aspectul socializării ca formă de petrecere a timpului liber. Aici se cântau cântece, se spuneau ghicitori, așteptându-se feciorii care veneau în șezători pentru a se întâlni cu tinerele fete. Deși în prezent numărul articolelor pe care femeile le lucrează cu mâna lor este mult mai mic, practica încă se păstrează, în special în satele mai conservatoare în ce privește păstrarea vechilor tradiții.

„**Mutatul Porților**” este un obicei de Anul Nou, practicat pe Valea Mureșului Superior iar „**Chirileasa**”- urarea copiilor în dimineața de Bobotează în zona de câmpie.

Un alt obicei practicat în noaptea de Anul Nou este „**Vergelatul**” – o practică magică a tinerelor fete de aflare a soțului sortit. În trecut obiceiul era răspândit pe toată întinderea județului Mureș, dar s-a păstrat doar în câteva localități.

Dea lungul anilor, oamenii au păstrat tradiții și obiceiuri pe care le transmit din generație în generație. Organizate în piețe publice, în sate și orașe, iluminate cu mii de becuțe, miros de cozonac și vin fiert, râsetele copiilor și bucate alese, **târgurile de Crăciun** ne introduc în atmosfera magică a Crăciunului. Ele reprezintă un mod tradițional de a sărbători Crăciunul, de a ne face să ne bucurăm de atmosfera specifică acestei perioade. Copiii însoțiți de părinți sau bunici, vin pentru a-l vedea pe Moș Crăciun, care îi conduc la Căsuța lui, unde vor gusta delicatese de Crăciun. Noua atracție a târgului este caruselul amplasat în centrul orașului. În centrele comerciale sunt organizate **târgurile hand-made**, iar spiridușii moșului sunt gata să ofere cadouri speciale. Crăciunul este despre cadouri, despre bucuria de a dăru și a împărtăși cu cei apropiați.

Obiceiurile de iarnă din județul Mureș se încheie cu „**Carnavalul cu măști**”, denumit „**Farșangul**”, pe data de **25 februarie**, răspândit în numeroase localități cu populație maghiară, în special pe Valea Nirajului.

În loc de concluzii:

Crăciunul a fost introdus odată cu apariția creștinismului în România. Sărbătoarea Nașterii Domnului se ține pe 25 și 26 decembrie. Cântarea cântecelor de stea este o parte foarte importantă din festivitățile Crăciunului românesc. Tradiția din România cere ca cei mici să meargă din casă în casă cântând cântece de stea, colinde, recitând poezii sau legende, pe toată perioada Crăciunului. Cântecul german de Crăciun O Tannenbaum, cu versuri de Melchior Franck, puse pe o melodie populară din Silezia, din secolul

al XVI-lea, devine în limba română O brad frumos, iar obiceiul împodobirii bradului pătrunde în toate casele românilor.

Bibliografie:

Marian, Simion Florea. Sărbătorile la români: Studiu etnografic, vol. 1 / Sim. Fl. Marian; ediție îngrijită și introducere de Iordan Datcu. - București : Editura Fundației Culturale Române,

Tradiții și obiceiuri de iarnă pe ulița mea: [antologie] / [volum coordonat de Elena-Daniela Dorin și Vasile Dorin]. – Iași, Editura PIM

SĂRBĂTORILE DE IARNĂ-TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE CRĂCIUN

Prof. LUCA VIDIA RODICA
GRĂDINIȚA CU P.P.NR.4 REGHIN

Sărbătorile de iarnă vin în toată lumea cu obiceiuri și tradiții specifice. Încep din data de 06. decembrie, de ziua Sfântului Nicolae când au loc diverse activități. Moș Nicolae le aduce copiilor cumiți cadouri, iar copiilor neascultători doar o nuielușă. În data de 05. decembrie, copiii își lustruiesc ghetetele și le pun în dreptul ușii sau la fereastră ca să fie umplute cu daruri sau dimpotrivă, să le lase o nuielușă, în cazul în care nu au fost cumiți de-a lungul anului și să le aducă aminte copiilor că trebuie să asculte de părinți și bunicii lor.

Pentru majoritatea oamenilor, Crăciunul este una dintre cele mai mari sărbători ale creștinătății, celebrează nașterea lui Iisus Hristos, are o taină și o frumusețe aparte, luminată și plină de încărcătură duhovnicească, este un prilej de a petrece în familie lângă bradul împodobit cu bucate tradiționale, colinde și daruri. Printre obiceiurile de iarnă care s-au păstrat, este cel al colindatului începând din seara de Ajun, 24. decembrie, până după Anul Nou, la Bobotează.

În noaptea de Crăciun porțile curților sunt deschise, luminile aprinse, semn că cetele de colindători sunt așteptate să colinde la ușă, la fereastră și apoi în casă. Tot de Crăciun este obiceiul colindatului cu Turca, care este jucată după cântarea colindelor în casă, după o melodie de joc ritmică cântată la fluier sau vioară. În zilele Crăciunului, copiii, băieții umblă cu steaua pe la casele gospodarilor, ei se numesc stelari, colindători cu steaua sau crai. Aceștia primesc de la gazde mere, nuci, colăcei și mai nou și bani pentru urările adresate.

De Anul Nou, este urarea cu plugul sau buhaiul; plugușorul cum i se mai spune în popor. Este un străvechi obicei agrar care se practică și astăzi. În ajunul Anului Nou, ceata formată de mai mulți flăcăi, pleacă din casă în casă să ureze cu plugușorul. Cu plugușorul mai urează și copiii. Urarea se înfăptuiește prin prezentarea dramatică a muncilor agricole. Pe lângă plug, ceata poartă buhai, bice din care pocnesc, clopote de vite și tălângi.

În dimineața zilei de an nou, după ce s-a încheiat colindul cu plugușorul, cete de copii, băieți și fetițe pornesc cu semănatul; poartă atârinate de gât traiste cu semințe de grâu, secară, orz, intră în case, aruncă boabe cu mâna imitând semănatul pe ogor și urează gazdelor sănătate și roade bogate.

Ciclul sărbătorilor de iarnă se încheie cu Boboteaza, sărbătoarea botezului Mântuitorului pe data de 06. ianuarie și în 07. ianuarie a Sfântului Ioan Botezătorul. În această zi, credincioșii îl sărbătoresc pe Ioan care procește venirea lui Iisus Hristos, îl botează și descoperă lumii ca Mesia. În această zi sunt sărbătoriți toți care poartă numele de Ioan.

Aceste sărbători ne fac mai buni, ne luminează, ne fac mai milostivi, și aduc în fiecare an, sfânta bucurie a reîntâlnirii cu Pruncul Iisus Mântuitorul cel mereu iertător.

GOGOȘI PUFOASE

Prof. Cifu Olga-Maria

Grădinița cu P.P nr. 1 – Reghin, jud. Mureș

Gogoșile au aromă de copilărie și gust de „nu m-am săturat, mai vreau încă una”. În fiecare weekend în care o vizitai pe bunica, simțeau de cum intrai pe ușă mirosul dulce al vaniliei și știai că ți se pregătește ceva bun: gogoși. Și nu orice fel de gogoși, ci gogoși pufoase, cu un gust irezistibil și un miros dulce-vanilat.

INGREDIENTE:

- 450 g făina alba de grau
- 300 ml lapte cald
- 2 gălbenușuri de ou
- 25 g drojdie proaspătă
- 1 lingură zahăr
- 1 lingură coajă rasă de lămâie
- 1 pliculeț zahăr vanilat
- 2 g sare
- 25 ml ulei.

MOD DE PREPARARE:

1. Amestecă drojdia cu zahărul și laptele cald. Lasă amestecul 10 minute până face spumă deasupra.
2. Într-un castron pune jumătate din cantitatea de făina. Toarnă peste ea amestecul de drojdie cu laptele și zahărul. Adaugă sarea, cele două gălbenușuri, uleiul și coaja rasa de lămâie. Omogenizează totul cu o lingură.

3. Adauga apoi și restul de făină. Frământă aluatul câteva minute până când nu se va mai lipi de degete. Va rezulta un aluat moale și elastic. Acoperă castronul și lasă aluat la dospit pentru aproximativ 45 de minute. După dospire, aluatul pentru gogoși pufoase își va dubla volumul. Va fi aerat și foarte pufoș.
4. Presară puțină făina pe un blat de lemn și întinde aluatul într-o foaie de aproximativ 2 cm grosime.
5. Decupeaza aluatul pentru gogoși pufoase cu ajutorul unui pahar.
6. Lasă aluatul decupat pe blat la dospit vreo 15 minute. Aluatul pentru gogoși pufoase va crește și este gata pentru prăjit.
7. Pune pe foc o tigaie cu ulei. Dă focul mic și adaugă gogoșile una câte una în uleiul bine încins.
8. Când s-au prăjit pe o parte, întoarce gogoșile folosindu-te de o paleta. Nu întoarce gogoșile înțepându-le cu furculița!
9. Scoate gogoșile pe un servetel absorbant pentru a se scurge bine toata grăsimea. Presară gogoșile cu zahăr pudră!

Deși aceste gogoși pufoase sunt foarte gustoase simple, pot sa le umpli cu ciocolata, gem sau crema de vanilie. Pofta buna!

O iarnă ca în povești

Hagymaş Laura Cristina

Grădinița cu Program Prelungit Nr 5, Reghin

Pe măsură ce zăpada se așterne peste dealuri și câmpii, România se transformă într-o lume de basm. În această atmosferă magică, tradițiile și obiceiurile de iarnă coboară din vechile cărți de poveste direct în inimile copiilor, dând naștere unor amintiri care vor rezista testului timpului.

În inima Europei de Est, România se mândrește cu o tradiție bogată și o cultură profundă, iar iarna devine un prilej deosebit de a celebra aceste valori și obiceiuri.

Unul dintre cele mai impresionante și așteptate momente pentru copii este "Sărbătoarea Sfântului Nicolae". În noaptea de 5 spre 6 decembrie, copiii așează ghetele sau cizmele în fața ușii sau la fereastră, sperând că Sfântul Nicolae le va umple cu fructe, nuci și dulciuri, dacă au fost cuminiți, sau cu o răchită, o ceapă sau un cărbune. Această tradiție îi învață pe cei mici să fie recunoscători pentru darurile primite și să aprecieze comportamentul bun.

Unul dintre cele mai așteptate momente pentru copii este sărbătoarea Crăciunului. Deja din luna decembrie, atmosfera se încarcă cu magie și bucurie. Copiii sunt entuziasmați să împodobească bradul de Crăciun, să pregătească colinde și să aștepte sosirea Moșului. Obiceiul colindatului este una dintre cele mai frumoase tradiții de iarnă. Grupuri de copii, înarmați cu steaguri și colinde, merg din casă în casă pentru a duce vestea Nașterii Mântuitorului și pentru a primi în schimb colăcei, fructe sau bani.

O tradiție adânc înrădăcinată în inimile copiilor români este aceea a "Sorcovei". Ajunul Anului Nou aduce odată cu el această frumoasă tradiție, unde copiii, îmbrăcați în costume populare și înarmați cu băte împodobite, merg din casă în casă, aducând urări de bine și sănătate pentru noul an. Cu fiecare Sorcovă primită, se crede că se aduc noroc și prosperitate gospodăriei.

În satele tradiționale, iarna înseamnă și "Plugusorul", un alt obicei ce presupune îmbrăcarea în costume specifice și recitarea unor versuri amuzante și binevoitoare pentru a îmborsă pământul și a aduce belșug în casele oamenilor.

Pe măsură ce zăpada își face apariția, în multe sate și orașe, se organizează festivaluri și târguri de iarnă. Acestea sunt locuri unde copiii se pot bucura de dulciuri tradiționale, cum ar fi plăcinte cu brânză sau cu mere, cozonaci și vin fiert, și se pot juca în adevărate parcuri de distracții în aer liber, înconjurați de lumini strălucitoare și muzică de sărbătoare.

O altă tradiție iernatică este construirea zăpezilor. În zilele când zăpada acoperă pământul, copiii ies afară echipați corespunzător și încep să sculpeze diferite forme din zăpadă: om de zăpadă, castele, animale

sau chiar personaje de basm. Este un prilej excelent pentru ei să-și dezvolte creativitatea și să se bucure de zilele reci ale iernii.

Sporturile de iarnă sunt, de asemenea, foarte populare în rândul copiilor români. Fie că este vorba de săniuş, schi sau patinaj, micuții se bucură de fiecare moment petrecut pe pârtie sau pe gheață. Parcurile și lacurile se transformă în adevărate arene de joacă, unde râsetele și voia bună sunt la ele acasă.

Nu putem să uităm nici de tradiționala masă de Crăciun, care este un prilej de bucurie și de reunire a familiei. Copiii așteaptă cu nerăbdare să se adune cu părinții, bunicii și rudele pentru a savura delicioasele preparate tradiționale: sarmale, cârnați, cozonac și multe alte bunătăți. În timp ce adulții se ocupă de gătit, copiii se joacă în jurul bradului împodobit, așteptând cu entuziasm momentul în care Moș Crăciun le va aduce cadourile mult dorite. Pe lângă toate acestea, iarna este și o perioadă în care se cultivă valori precum generozitatea, solidaritatea și respectul față de tradiții. Copiii învață să aprecieze momentele petrecute alături de familie și să prețuiască valorile autentice care îi leagă de rădăcinile lor.

Dar nu toate tradițiile de iarnă sunt legate de zăpadă sau de sporturi. În prag de sărbătoare, copiii se îndulcesc cu gogoși calde, cozonaci și colaci, toate preparate cu migală în casele lor. În aceste momente, bucătăria devine un loc plin de viață și veselie, iar mirosul de cozonac și scorțișoară umple fiecare colț al casei.

România este bogată în tradiții de iarnă, și printre cele mai populare și spectaculoase se numără "Capra", "Turca" și "Jocul Ursului". Aceste obiceiuri sunt adesea prezentate în cadrul sărbătorilor de iarnă și sunt însoțite de dansuri, cântece și reprezentații teatrale.

Capra: Această tradiție se manifestă printr-un spectacol de dans și cântece, în care participanții poartă costume specifice de capră. Personajul principal, reprezentat de un dansator în costum de capră, este însoțit de alți participanți care cântă și dansează în jurul lui. Capra reprezintă adesea forța și fertilitatea și este asociată cu începutul unui nou ciclu agricol.

Turca: "Turca" este un alt obicei popular în anumite regiuni ale României. Acesta implică o reprezentare teatrală în care participanții poartă costume strălucitoare și măști, reprezentând diferite personaje, inclusiv o turcă. Spectacolul este însoțit de dansuri și cântece tradiționale și poate avea diferite înțelesuri simbolice, precum lupta dintre bine și rău sau reprezentarea unei povești tradiționale.

Jocul Ursului: Unul dintre cele mai cunoscute și iubite obiceiuri de iarnă este "Jocul Ursului". Acesta implică o reprezentare teatrală în care participanții, îmbrăcați în costume de urs și dansând ritmic, reprezintă o poveste tradițională legată de natură și ciclul vieții. "Ursul" este adesea însoțit de alți participanți care poartă costume de ciobani, muzicanți și alte personaje tradiționale. Spectacolul este însoțit de muzică tradițională și este un simbol al puterii naturii și al reînnoirii anuale.

Aceste tradiții sunt adesea prezentate în cadrul festivalurilor și târgurilor tradiționale de iarnă, aducând un plus de culoare și magie acestei perioade speciale. Ele reprezintă o parte importantă a patrimoniului cultural al României și sunt transmise din generație în generație, păstrând vie memoria și spiritul comunităților locale.

În lumina aprinsă a tradițiilor de iarnă din România, fiecare colind, fiecare dans al "Ursului", și fiecare obicei transmis din generație în generație reprezintă o amintire viu colorată a patrimoniului și identității noastre culturale. Aceste rituri, încărcate de emoție și simbolism, nu sunt doar o reflectare a trecutului, ci și o oglindă a valorilor și speranțelor noastre pentru viitor. Într-o lume în continuă schimbare, tradițiile de iarnă ale României rămân ancorate în inimile noastre, aducând bucurie, unitate și un profund respect pentru moștenirea care ne definește. În fiecare an, ele ne reamintesc că, indiferent de unde venim sau unde ne îndreptăm, rădăcinile noastre culturale și tradițiile noastre sunt o parte esențială a identității noastre colective.

STELUȚE PUFOASE

Educatoare: prof. Varga Kinga- Andrea

Grădinița cu Program Prelungit Nr.5, Reghin

Ingrediente:

-250 gr. unt

- 100 gr. miere

- 100 gr. zahăr

- 500 gr. făină

- 1 linguriță bicarbonat de sodiu

- ½ linguriță scorțișoară

- ½ linguriță cuișoare

- 1 ou

- 1 coajă răzălită de la o lămâie

Cremă pentru decorare:

- 1 albuș de ouă

- 50 gr. zahăr pudră

Mod de preparare: Se dizolvă untul, mierea și zahărul, și se pune la fiert la foc mic. Compoziția obținută se amestecă cu făină, cu bicarbonatul de sodiu, cu condimentele și cu oul. Se frământă foarte bine, după care se împachetează într-o folie, și se lasă la dospit 1-2 ore.

După terminarea timpului aluatul se întinde la 3 mm, și se taie cu forme de stelute de diferite dimensiuni.

Aluatul modelat în formă de stelute se așează pe tavă pregătită cu hârtie de copt, la 2-3 cm distanță una de cealaltă. Acest lucru este necesar pentru ca în timpul coacerii prăjiturelele să nu se lipească între ele. În acest timp pregătim cuptorul la 200 °C. Așezăm tava în cuptor pentru aproximativ 10-15 minute. Când

observăm că stelutele au crescut puțin și au devenit puțin portocalii la culoare, putem scoate tava din cuptor.

Așezăm stelutele pe o altă tavă, până se răcesc de tot. După ce s-au răcit, le decorăm cu spuma albă, care a fost pregătită cu mixerul, batem albușul unui ou, amestecând în el zahărul pudră. Pentru a obține mai multe culori, putem amesteca în mai multe boluri diverse culori, folosind colorant alimentar natural. Aceste spume colorate obținute le vom turna în pungi diferite. Punga trebuie găurită într-un colț, după care se poate decora. Decorațiunile se pot efectua după imaginația liberă a copiilor.

Dragi copii, vă sfătuim să încercați să preparați și voi acasă cu ajutorul părinților aceste fursecuri delicioase.

Poftă bună vă dorim!

BUCURIA COLINDULUI LA ROMÂNII

Autor: Valter Maria Loredana

Grădinița cu Program prelungit Nr.5, Reghin

Crăciunul înseamnă bucurie, iubire și bunăstare. Este, poate, cea mai frumoasă perioadă a anului, momentul în care ne dorim să fim aproape de familie și prieteni dragi. Cu toții ne dorim să avem cel mai frumos brad, cea mai luminoasă casă, iar bucatele pe mese să fie gustoase și suficiente pentru toți cei care ajung să pășească pragul gazdei.

De-a lungul anilor, fiecare popor a adoptat diferite tradiții și obiceiuri în preajma sărbătorilor de iarnă, dar cred cu tărie, că poporul român le are pe cele mai frumoase, mai diferite și mai „zgomotoase”. De la Crăciun și pâna la Anul Nou se aud colinde, chiuituri, sunete de clopoței și bătăi de bici, toate având menirea să ne amintească de nașterea pruncului Iisus. Bucuria este nemărginită pentru copilașii care pleacă pe ulițe cu traista goală și revin spre seară cu ea încărcată de dulciuri, covrigi și bănuți.

România este o țară de tradiție, care se păstrează și se transmite din generație în generație. Pe lângă tradiționalul colind care începe din seara de Ajun și se termină la Bobotează, românii, împărțiți pe zone, interpretează diferite roluri, cu scopuri de amintire a nașterii Domnului Iisus.

În zona Moldovei, mersul de colind cu Capra este un obicei care durează de la Crăciun până de Anul Nou. Tradiția este precum o scenă de teatru populară, care provine din ceremoniile sacre arhaice închinată morții și renașterii divinității. Capra se face dintr-un lemn scurt, cioplit în formă de cap, care se învește cu hârtie roșie, peste care se pune o altă hârtie, neagră, mărunț tăiată și încrețită. Ulterior se lipește o piele subțire cu păr pe ea. Modelele variază, dar aceasta este orânduiala general acceptată. Capra este în general jucată de către băieții adolescenți (flăcăii satului), iar scenariul așa-zisei piese teatru este următorul: gospodarul conduce capra și o comandă să joace cu strigături satirice la adresa unor vicii ale comunității. Capra se îmbolnăvește și este chemat doctorul spre a o tămădui, apoi este descântată și dusă la iarmaroc spre a fi vândută.

Capra se joacă și în alte regiuni ale țării, dar sub alte forme, îmbracată în lipideie cusute, iar dansul ei este însoțit de muzicuță, sau de cântul urătorilor.

Umblatul cu Steaua este, de asemenea, un obicei care se practică în toate zonele țării, în mod special de copii, ei fiind asemenea Magilor care au fost călăuziți de o stea pentru a ajunge la Bethleem, locul în care s-a născut Iisus Hristos. “Stelarii” sunt îmbrăcați în costume populare sau costume albe, purtând coifuri. Recompensa este asemănătoare colindului: fructe, dulciuri, prăjituri și bani.

Viflaimul reprezintă o scenetă de teatru, specific zonei Maramureșului, în care apar personajele biblice care au legătură cu momentul Nașterii Domnului. Deseori, sceneta este organizată și interpretată de elevii școlilor din localitate.

Sceneta poate fi organizată și interpretată la biserica din sat sau la un teatru sau cămin cultural. După câteva săptămâni de repetiții, sceneta este interpretată în seara din Ajunul Crăciunului.

Jocul Moșilor este unul dintre cele mai vechi jocuri, un dans în casele în care sunt fete de măritat. Este practicat de tineri cu vârste cuprinse între 16 și 20 de ani. Dansatorii poartă măști din lemn, viu colorate. Sunt îmbrăcați cu piei de oaie neprelucrate pentru a nu fi recunoscuți. Costumul este alcătuit astfel încât să sugereze prezența moșolor, a strămoșilor chemați, care să îndrume tinerii care se află la începutul vieții de adult. Este un ritual inițiativ, moșii fiind chemați să protejeze casa. Tinerii dansează cu bățele, fiind asemănător cu jocul călușarilor. Participanții dialoghează cu gazdele, glumesc cu fetele de măritat, iar la final, toată lumea participă la horă. Nu se desfășoară doar de Crăciun, ci întoată perioada dintre Crăciun și Revelion.

Colindul Dubașilor, o perlă „nestemată” a tradițiilor Bănățene, reprezintă unul dintre cele mai frumoase obiceiuri ale acestei zone. Tinerii poartă costume populare, însoțiți de tobealerte, pleacă de la biserică și colindă fiecare casă, aducând bucuria Nașterii. În trecut, participanții erau trecuți prin mai multe probe, astăzi vocea reprezentând elementul principal.

Colindul Dubașilor este un adevărat recital musical, în special la casele fetelor de măritat. Grupul este condus de un vătaf, iar darurile primite se împart în mod egal între toți membrii.

În inima României, Bucovina, Crăciunul este sărbătorit cu multă pasiune și bucurie. Aici, atmosfera este încărcată de tradiții autentice, colinde și obiceiuri vechi care transformă sărbătoarea într-o experiență unică.

Crăciunul în Bucovina începe cu săptămâni înainte de Ajunul Crăciunului, când grupuri de colindători tineri străbat satele, interpretând colinde tradiționale. Aceste colinde prezintă adesea povești biblice și mesaje de pace și bucurie. O tradiție cunoscută este "Colindatul Cailor," în care copiii merg din casă în casă în seara de Ajun, cântând și împărțind colaci și alte daruri.

În localitățile din Oltenia, în Ajunul Crăciunului se practică „scormonitul în foc”. Toți membrii familiei se adună în jurul focului și, pe rând, dau cu o nuia, spunând: „Bună dimineața lui Ajun/ Că-I mai bună a lui Crăciun/ Într-un ceas bun/ Oile lănoase/ Vacile lăptoase/ Caii încurători/ Oamenii sănătoși/ Să se facă bucatele, porumbul, grâul”.

„Pițărăii” este un obicei de pe vremea dacilor care se practică în localitățile de pe Valea Jiului și care semnifică sacrificial adus divinității drept mulțumire pentru rodnicia holdelor și a pomilor. Pițărăii sunt numai bărbați, copii sau adolescenți, organizați în cete, îmbrăcați în haine populare care se adună în noaptea dinaintea Ajunului pentru a împodobi steaguri cu clopoței, năframe multicolore, ciucuri și coroane de flori pe care le agață de prăjini de câțiva metri lungime. Alaiul pornește apoi la colindat.

Tot în Oltenia, în ziua de Crăciun, femeile mai respect încă un obicei foarte vechi de sute de ani – dimineața, ele pleacă la cimitir, unde dau cu tămâie mormintele, după care se întorc acasă și scot colacii din cuptor. Pe fiecare colac sunt puse un ou și o lumânare, iar apoi se dă de pomană prin vecini sau rude.

Obiceiurile străvechi sunt încă respectate în multe sate din Transilvania. În seara de 23 spre 24 decembrie, până după miezul nopții și în unele locuri până la ziua, cete de copii merg din casă în casă cu

colinda: *Moș-Ajunul, Bună-dimineța, Colindișul*. În unele părți din Ardeal, copiii care merg cu colindatul se numesc pițerei sau pizerei. După credința populară, ei sunt purtători de noroc și fericire. Colindele copiilor sunt scurte și au menirea de a ura belșug gazdelor care îi așteaptă cu mesele întinse, și de a le vesti sărbătoarea Nașterii Mântuitorului.

În Ardeal, sărbătorile de Crăciun începeau de la Sf. Nicolae (6 decembrie), când fetele se adunau în grup, încă din seara de 5 decembrie, și frământau plăcintele care vor fi unse cu ou, pentru a doua zi. Doar la 9 fix seara, nici un minut mai devreme sau mai târziu, năvăleau flăcării și se încingea petrecerea, cu glume și lapte parfumat. Tot în Transilvania se obișnuiește ca în noaptea de Crăciun, la un semn al diacului, mireni să arunce cu boabe de porumb strigând: „Rod în cucuruzi!”.

În comuna Luncavița din Dobrogea merg la colindat Moșoii. Aceștia poartă un cojoc lung, din blană de vulpe sau iepure, măști colorate, coarne de berbec și sunt ornați cu flori și măgele multicolore. Măștile simbolizează spiritele stramoșești care alungă răul și vestesc un an îmbelșugat.

Dacă în alte zone se merge cu Capra, în Dobrogea se merge cu Struțul. Costumația acestuia este făcută din lână groasă de care sunt prinse legături din stuf. Când se mergea la colind în ceață, aceasta era foarte bine organizată, având un *cap*, un *ajutor*, un *contabil*, un *tuicar*, un *pisic* și o *iapă*.

România este o țară cu tradiție, care este de datoria noastră, a fiecăruia să o păstrăm și să o transmitem copiilor noștri. Tradițiile de Crăciun unesc generațiile, iar părinții își învață copiii despre importanța lor: de la costumarea în portul popular și colindat până la împodobirea bradului și masa în familie din ziua Crăciunului.

Rețete pentru toți

Oprea Daniela – Mădălina
Grădinița cu Program Prelungit Nr.5

Pe dealul din sat stau câteva căsuțe pitorești. Înconjurată de trei brazi înalți și o grădină imensă, stă ascunsă căsuța mică a bunicii mele. Mirosul puternic de cozonac proaspăt ne amintește de sosirea Crăciunului.

Vizitele la bunica sunt întotdeauna frumoase, pentru că mereu o găsesc cu un zâmbet cald pregătind bunătăți pentru nepoții săi. Întotdeauna mi-a pregătit cele mai bune bucate din lume: gogoși pufoase, sarmale delicioase, cozonaci rumeni și prăjituri.

Știu că v-am făcut curioși și v-am făcut poftă, așadar m-am gândit să-i cer rețeta de cozonaci rumeni și pufoși, bunicii. Ce vă pot spune este că aveți nevoie de un ingredient secret pentru a face cel mai bun cozonac, și anume: iubire.

Pentru mine rețeta de cozonac a bunicii este tare specială. Este pufos, se rupe fășii și îmi aduce aminte de copilărie.

Ingrediente pentru doi cozonaci mari și pufoși:

Aluat:

- Un kg de făină cernută;
- 4-5 ouă în funcție de mărimea lor (gălbenușurile);
- 10 linguri de ulei și 75 de grame de unt moale;
- 500 ml de lapte călduț;
- 100 g drojdie proaspătă;
- 300 g de zahăr;
- O linguriță de sare;
- Coajă de lămâie;
- Extract de vanilie sau zahăr vanilinat.

Umplutură:

- Albușurile rămase;
- 300-400 g de nucă;
- 5 linguri de zahăr;
- Coajă de lămâie.

Mai întâi se cerne făina și se face maiaua. Se amestecă într-un bol drojdia cu câteva linguri de lapte și puțin zahăr și așteptați să se activeze.

Se separă gălbenușurile de albușuri și se mixează cu o linguriță de sare și zahărul până se omogenizează, apoi se adaugă laptele ușor și se continuă până zahărul este dizolvat. Punem în compoziție extractul de vanilie și coaja rasă de la o lămâie.

În mijlocul făinii se va face o gropiță în care adăugați drojdia preparată. Se amestecă toate și începem să frământăm ușor aproximativ 15 minute. După cele 15 minute se adaugă ușor uleiul și untul topit apoi se frământă atât cât puteți.

După ce ați terminat de frământat, aluatul se pune într-un bol uns cu ulei și se lasă la loc cald până dospește.

În timp ce aluatul este lăsat la odihnit puteți să pregătiți umplutura. Bateți albușurile cu 4-5 linguri de zahăr până sunt tari, puneți nuca sau ce vă face dumneavoastră plăcere.

Între timp pregătiți formele și pregătiți cuptorul de afară sau preîncălziți cuptorul din casă la 180 de grade.

După ce au dospit, bunica taie aluatul în patru părți egale numai bune pentru doi cozonaci. Se întinde aluatul și se pune umplutura, apoi se rulează și se împletesc câte doi.

Cozonacii se pun în forme tapetate cu puțin ulei și se mai lasă la odihnit aproximativ 30 de minute, apoi îi ungeți cu ou bătut și îi dați la cuptor pentru o oră.

După o oră cozonacii sunt gata. Tot ce trebuie să faceți este să vă abțineți să nu îi mâncați calzi.

Pentru acești cozonaci bunica pregătea cuptorul din curte, dar sunt convinsă de faptul că și folosirea cuptorului modern va face ca acești cozonaci să fie delicioși.

Poftă bună!

Aperitiv-“Moș Crăciun”

Prof. înv. preșc. Baciou Paula
Prof. înv. preșc. Bucur Alina
Grădinița cu Program Prelungit nr. 5,
Reghin, jud. Mureș
Grupa mică, Grupa Florilor

Ingrediente:

- felii de șuncă
- 10 felii de mozzarella
- 5 roșii
- 5 măslinae negre
- frunze de busuioc

Mod de preparare:

1. Întindeți o felie de șuncă pe o tavă.
2. Așezați felii de mozzarella deasupra șuncii pentru a contura fața Moșului
3. Așezați felii de roșii pentru a realiza căciula .
4. Așezați o măslina neagră în locul nasului.
5. Așezați frunze de busuioc în locul mustății.

Acest aperitiv este perfect pentru a fi servit la petrecerile de Crăciun. Este un mod original de a aduce atmosfera sărbătorilor pe masa de sărbătoare.

Sfaturi:

- Puteți folosi și alte ingrediente pentru a decora Moș Crăciunii, cum ar fi ardei grași, castraveți sau ierburi aromatice.
- Puteți servi Moș Crăciunii cu o varietate de sosuri, cum ar fi sos de roșii, sos de usturoi sau sos de iaurt.

Brăduț aperitiv

Ingrediente

- 1 aluat de foietaj (dublu)
- 1/2 pungă spanac (250 g)
- 2 ouă
- 50 g brânză brie
- 60 g cheddar
- Condimente: sare, piper proaspăt măcinat (după gust), 1 linguriță de praf usturoi, 1 linguriță ceapă granulată
- Semințe pentru uns (opțional)

Mod de preparare

1. Se decongelează spanacul și se stoarce bine de apă.
2. Se amestecă spanacul cu brânza, ouăle și condimentele.
3. Se întinde o foaie de aluat pe o tavă tapetată cu hârtie de copt.
4. Se întinde umplutura de spanac peste foaia de aluat.
5. Se acoperă cu cealaltă foaie de aluat și se apasă marginile.
6. Se taie brăduțul pe o tavă tapetată cu hârtie de copt.
7. Se unge brăduțul cu ou și se presară semințe, dacă se dorește.
8. Se coace brăduțul la 180 de grade Celsius timp de aproximativ 30 de minute, sau până când se rumenește frumos.
9. Se servește cald sau rece.

Sfaturi

- Pentru un gust mai intens, se poate adăuga în umplutură și un pic de cimbru sau oregano.
- Se pot folosi și alte tipuri de brânză, în funcție de preferințe.
- Dacă se dorește, se pot adăuga și alte ingrediente în umplutură, cum ar fi roșiile cherry, măslina sau bacon.

Poftă bună!

PROIECT DE ACTIVITATE „JOC ȘI VESELIE ÎN ZĂPADĂ”

**Prof.înv.preșcolar Claudia-Mirela Zaharie
Grădinița P.P.Nr.5 Reghin**

GRUPA: Mare „Cercetașii”

TEMA ANUALĂ DE STUDIU: „Când, cum și de ce se întâmplă?”

PROIECT TEMATIC: „Iarna cu alaiul ei”

TEMA SĂPTĂMÂNALĂ: „Jocurile copiilor iarna”

TEMA INTEGRATOARE: „Joc și veselie în zăpadă”

TIPOLOGIA ACTIVITĂȚILOR EDUCAȚIONALE: activitate didactică integrată ramificată ADP + ADE (DȘ+ DLC)+ ALA

FORMA DE ORGANIZARE: frontal, în grupuri mici

TIPUL ACTIVITĂȚII: consolidare și verificare de cunoștințe, priceperi și deprinderi;

SCOPUL EDUCAȚIONAL AL ACTIVITĂȚII:

- ✓ Consolidarea cunoștințelor copiilor cu privire la aspectele caracteristice anotimpului iarna și activități specifice în natură.

MIJLOACE DE REALIZARE: lectură după imagini+joc didactic

OBIECTIVE OPERAȚIONALE VIZATE:

- Să recunoască anotimpul iarna după fenomenele caracteristice;
- Să enumere jocurile copiilor din anotimpul iarna, pe baza imaginilor prezentate;
- Să comunice impresii, pe baza imaginilor observate;
- Să răspundă la întrebări formulând propoziții simple/dezvoltate;
- Să plaseze elementele pe tablou conform indicațiilor educatoarei.

DOMENII DE DEZVOLTARE VIZATE:

Dezvoltarea cognitivă: dobândirea de cunoștințe proprii disciplinelor implicate, dezvoltarea gândirii logice;

Dezvoltarea limbajului și a comunicării: dezvoltarea capacităților de receptare a mesajelor orale în contexte de comunicare variate;

Dezvoltarea psihomotorie: dezvoltarea deprinderilor motrice implicate în timpul jocurilor propuse ;

Dezvoltarea socio-emoțională: dezvoltarea competențelor comunicative, în vederea stabilirii unor relații armonioase cu cei din jur, creșterea stimei de sine, prin implicarea în rezolvarea sarcinilor individuale și de grup;

STRATEGIA DIDACTICĂ:

Tipurile de experiențe de învățare vizate: activă, creativă.

Sistemul metodologic: conversația, explicația, demonstrația, problematizarea, observația, metodele interactive de grup „Mâna oarbă”, „Brainstorming”, jocul didactic, exercițiul, aprecierea verbală.

Sistemul resurselor curriculare:

ADP: Calendarul naturii, calculator, cd cu muzică.

ADE: Tablă magnetică (tabou), jetoane (brazi, fulgi de zăpadă, case, patinatori, schiori, copii cu săniuța).

ALA: elemente reprezentând caracteristici ale anotimpurilor vara și iarna, coșuri pentru sortare, hârtie cartonată format A4 și tempera, foaie magnetică, forme geometrice (triunghi, cerc, pătrat) pentru constituirea unui tablou de iarnă, ecusoane reprezentând oameni de zăpadă, săniuțe, precum și patine, recompense.

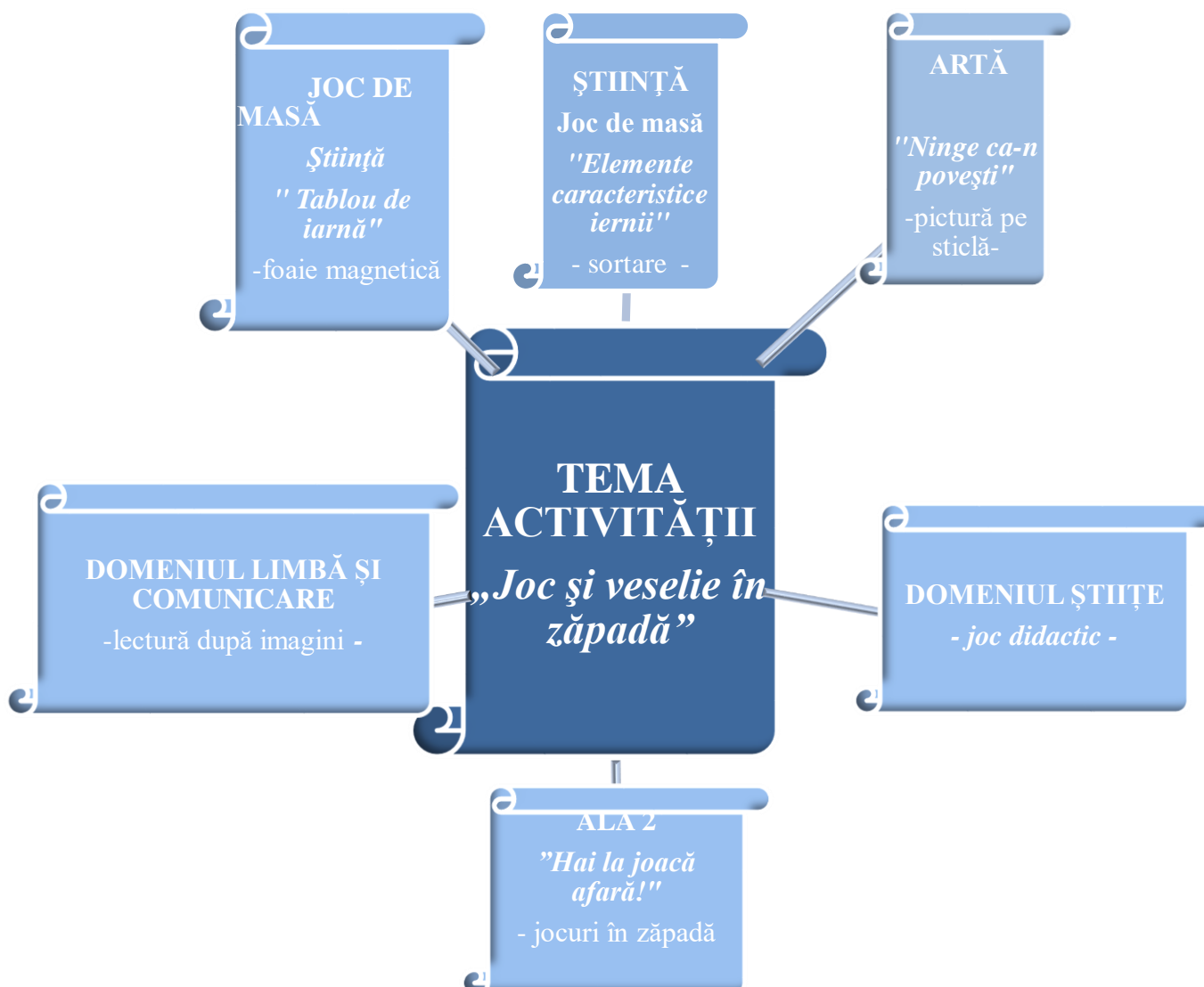
Resurse:

- *umane:* preșcolarii grupei mari, educatoarea;
- *spațiale:* sala de grupă;
- *temporale:* o zi.

Strategii, metode și instrumente de evaluare:

- *continuă:* prin observarea comportamentului, analiza răspunsurilor, stimularea participării la activități;

- *finală:* orală, prin aprecieri asupra realizării obiectivelor

SCENARIUL ZILEI

Crearea condițiilor unei bune desfășurări a activităților din această zi se va realiza prin amenajarea spațiului educațional, pregătirea materialului didactic, asigurarea unei atmosfere de lucru adecvate, împărțirea copiilor pe grupe se va realiza în ordinea sosirii acestora în sala de grupă, reprezentând totodată și momentul organizatoric al activității.

Copiii intră în sala de grupă intonând cântecul „*Ninge iar, ca în povești!*”, urmat de exercițiile de înviorare pe fond muzical.

Întâlnirea de dimineață debutează cu salutul prin „tehnica comunicării rotative”: pornind de la educatoarea către copilul din dreapta, folosindu-se numele acestuia, urmat de completarea calendarului naturii.

Noutatea zilei o reprezintă faptul că, preșcolarii, împreună cu educatoarea, descoperă apariția în sala de grupă a unui peisaj de iarnă.

Discuția dintre educatoarea și copii, dirijată cu ajutorul întrebărilor, va reliefa cele mai apreciate momente petrecute de copii în natură, în anotimpul iarna, jocurile acestora în zăpadă.

La finalul activității ADE, copiii vor părăsi sala de grupă pe tranziția: „Uite cum mai ninge-afară!”. Se revine în sala de grupă unde li se descoperă materialele puse la dispoziție la centrele de interes, astfel:

Joc de masă: copiii descoperă o foaie magnetică pe care vor realiza un peisaj de iarnă.

Artă: la acest sector, educatoarea prezintă copiilor instrumentele de lucru necesare picturii pe sticlă.

Știință: sortarea unor elemente caracteristice anotimpului iarna, va reprezenta sarcina celui de-al treilea centru de interes.

„ALA2: „Hai la joacă afară!”- jocuri distractive în zăpadă

Bibliografie:

- 1) Breben, S., Gongea E., Ruiu G., Fulga M., (2009), „*Metode interactive de grup*”- ghid metodic, Ed. Arves, Craiova;
- 2) Bocoș M., Chiș V., (2012), „*Abordarea integrată a conținuturilor curriculare*”, Ed. Casa cărții de Știință, Cluj-Napoca.
- 3) Tătaru L., Glava A., Chiș O., (2014), „*Piramida cunoașterii- repere metodice în aplicarea curriculumului preșcolar*”, Ed. Diamant, Pitești.

Bucuria sărbătorilor de iarnă

Căprar Liliana

Grădinița cu Program Prelungit Nr.5 Reghin

An de an așteptăm cu emoție și nerăbdare Sărbătoarea Crăciunului, cu multitudinea sa de obiceiuri și tradiții frumoase, care ne aduc în suflet atâta bucurie. Pentru toate generațiile, Nașterea Domnului a fost și va rămâne o sărbătoare a iubirii și a bucuriei. Crăciunul este o sărbătoare a familiei, un praznic ce ne reunește alături de cei dragi: părinți, frați, copii, prieteni.

Cântecul colindelor tradiționale, răsunând voios în glasuri de copii, ne îndeamnă de fiecare dată la simplitate, la inocență, la bunătate și la adevărată fericire: „Și de-acum până-n vecie / mila Domnului să fie! / Laudați și cântați și vă bucurați!” Magia Crăciunului ne face să trăim emoții pozitive: fericire, liniște, mulțumire, relaxare, etc. Familia este împreună și reprezintă o șansă ca membrii ei să-și manifeste iubirea unul față de celălalt. Crăciunul este un moment în care oamenii își pot deschide inima, dar și un prilej cu care sufletul copiilor noștri va primi “daruri”: căldura familiei și bucuria de a fi împreună cu cei dragi, încrederea că sunt iubiți.

În casele fiecărei familii se fac pregătirile pentru așteptarea moșului și a nașterii lui Iisus. În fiecare casă colindele răsună și prevestesc Nașterea Domnului. Este cea mai frumoasă perioadă a anului, atmosfera este minunată, și toți oamenii încercă să fie mai îngăduitori, mai calmi și să lase răutățile deoparte și să fie mult mai buni, să dăruiască căldură, prietenie și numai gânduri bune. Copiii de pretutindeni așteaptă cu nerăbdare această zi de sărbătoare. Toți se bucură de cadourile primite de la Moș Crăciun, de bradul frumos împodobit, de colinde, de masa îmbelugată și, mai ales, de iubirea celor dragi.

Pregătirile pentru sărbătorile de iarnă sunt un prilej grozav pentru a petrece mai mult timp de calitate în familie. Reprezintă și o metodă practică și distractivă de a ajuta copilul să fie mai responsabil, independent și să învețe mai multe lucruri interesante despre tradițiile din această perioadă.

Este un moment potrivit ca ai noștri copii să înțeleagă:

- valorile familiei: convingeri referitoare la ceea ce este important în viață, în relațiile cu ceilalți și în munca pe care o desfășoară. În funcție de valorile în care cred, oamenii își aleg prietenii, partenerul de viață, locul în care trăiesc, profesia, modul de petrecere al timpului, modul de educare a copilului, etc.

Deciziile pe care le iau oamenii, modul în care acționează într-o anumită situație, convingerile lor despre ceea ce e bine sau rău sunt determinate de valorile personale, familiale și ale comunității în care trăiesc.

O parte dintre valorile familiei sunt cultivate și respectate datorită religiei, etniei sau culturii comunității din care familia face parte.

- regulile casei: reprezintă un set de obiceiuri după care familia funcționează, își desfășoară activitatea, comunică sau își rezolvă problemele. Aceste reguli pot fi diferite de la o familie la alta.

Respectarea unor reguli, indiferent de modul în care sunt stabilite (de exemplu: discutate între membri, impuse de către unii, moștenite de la părinți, preluate de la alte familii sau pur și simplu învățate prin imitare) asigură buna organizare și funcționare a familiei. De exemplu: dacă într-o familie se prețuiește foarte mult respectarea tradițiilor, o regulă poate fi implicarea copilului în pregătirea unor evenimente, cum ar fi decorarea camerei lui pentru Crăciun sau realizarea unei felicitări de ziua mamei.

Relațiile din cadrul familiei care se manifestă prin: felul în care își vorbesc, modul în care își împart sarcinile, timpul petrecut împreună, felul în care au grijă unii de alții, felul în care se privesc, stau unii lângă alții, modul în care se preocupă de nevoile și sentimentele celuilalt.

- obiceiurile calendaristice: sunt o componentă perenă a culturii noastre tradiționale. Cele mai răspândite și mai fastuoase s-au dovedit a fi cele legate de marele Praznic al Crăciunului și de sărbătorirea Anului Nou.

Repertoriul tradițional al obiceiurilor și tradițiilor românești cuprinde colindele: cântece de stea, vicleimul, plugușorul, sorcova, vasilica, jocuri cu măști, teatrul popular, dansuri, etc,

Această perioadă din an este un bun prilej de a face copilul părtaș la pregătirile care sunt în toi:

Curățenia casei: Transformați curățenia generală de dinainte de Crăciun într-un proiect de familie. Pentru a convinge copilul să lase deoparte jocurile sau calculatorul pentru a șterge praful, este important să vadă că toată lumea din casă participă la acest proiect. Așadar, mobilizează toți membrii familiei. Ca părinte, trebuie să te asiguri că fiecare activitate este asociată cu joaca (dansuri, poezii, cântecele, jocuri cu baloane de săpun, etc.), astfel încât să îi suscite interesul copilului

Decorarea casei: Nu îți trebuie foarte multă strategie pentru a-ți convinge copilul să te ajute la decorarea casei de Crăciun, întrucât este una dintre activitățile lui preferate. Însă dacă vrei să o transformi într-o activitate educativă, atunci confecționați împreună și câteva decorațiuni. O astfel de activitate ajută la dezvoltarea imaginației, creativității și a îndemnării copilului, este și o activitate relaxantă. Împodobirea bradului: este o altă tradiție de Crăciun adorată de copii. Nu îți va trebui multă putere de convingere pentru a-l atrage să așeze podoabele în brad. Permite-i să îl împodobească după bunul lui plac, încurajează-l să confecționeze câteva podoabe manual, din materiale simple. Cântați împreună colinde, învață-l unul nou, pe care să îl cânte când merge cu colindul.

Cumpărăturile: ca întotdeauna, în perioada Crăciunului, toate magazinele vuiesc de oameni care se întrec cu Moș Crăciun „care oferă cele mai frumoase cadouri?”. Învăță copilul să se gândească și la ceilalți nu numai la el și să împărtășească cu ceilalți bucuriile, să dea un ban cât de puțin și celor care stau pe stradă, celor care stau în frig. Învăță-l să dea din ceea ce nu îi mai este trebuincios copiilor săraci, de la orfeline, pentru ca orice copil care primește ceva să se bucure.

Pregătirea mesei de sărbători. Gătitul de sărbători este o ocazie minunată de a aduna toți membrii familiei laolaltă și de a pregăti cele mai delicioase preparate de sărbători. Atrage-ți copilul în bucătărie și transformă-l în bucătar. Dacă vrei să-i trezești interesul pentru activitățile de gătit, este important ca prima oară când gătiți împreună, să fie ceva delicios, care e pe placul lui și în prepararea căruia vă puteți distra. Abia după ce îi arăți copilului că gătitul poate fi distractiv, puteți trece împreună la prepararea cârnaților,

sarmalelor sau a altor mâncăruri tradiționale de Crăciun. Responsabilizează-l de mic! Încurajează-l să strângă resturile, să spele vasele și să debaraseze masa după ce termină de gătit. Este o lecție importantă care îl ajută să înțeleagă rostul curățeniei. Este important să ții cont de vârsta lui atunci când îi delegi sarcini. Nu îl lăsa să umble cu obiecte ascuțite, să folosească singur electrocasnice cu conectare la priză ori să stea prin preajma aragazului. Atenția acordată copilului trebuie să fie sporită atunci când te ajută la gătit.

Aranjarea mesei festive Aranjarea tacâmurilor, paharelor și a veselei pe masă este una dintre cele mai simple activități în care poți implica copilul. Cere-i să te ajute să alegi fața de masă, servetelele, farfuriile sau paharele și aranjați împreună masa pentru familie și musafiri. Alegeți decoratiunile de sărbători pentru masa festivă, încurajează-l să creeze din diverse accesorii la îndemână, pe care să le puneti pe masă. Sărbătoarea Crăciunului este un bun prilej ca părinții să faciliteze procesul de dezvoltare al copiilor arătându-le căldură, acceptare, sensibilitate, deschidere, implicare pozitivă și susținere, creând o relație de încredere și recunoaștere, implicându-i în activități pe care el le percep ca fiind joc deoarece activitatea de bază a copilului, indiferent de vârstă, este jocul. Pentru copil, jocul este o modalitate de a-și consuma energia, de a se distra, dar și o ocazie de a învăța. Prin joc, copilul își dezvoltă capacitatea de exprimare, gândirea și creativitatea, învață să interacționeze cu alte persoane, sistemul de reguli sociale, îl învață pe copil ce înseamnă spiritul de competiție și corectitudinea. Interesul copilului pentru joc este o dovadă a dezvoltării psihice normale. Ca părinte, este bine să te implici în jocul copilului, chiar să te joci cu el, pentru a vă cunoaște mai bine, să vă împrieteniți, să îi satisfaci nevoia de afecțiune, să îl faci să se simtă iubit. Jucându-te cu el, îl ajuți să se dezvolte armonios, îi faci copilăria mai frumoasă.

Iată câteva dintre beneficiile participării copilului în activitățile legate de pregătirile de Crăciun:

- oferă alternative la timpul petrecut pe tabletă și la televizor. Privitul ore în șir la televizor sau jocul pe calculator este dăunător pentru dezvoltarea fizică, intelectuală și emoțională a copilului.
- încurajează dezvoltarea creativității copilului. Copiii sunt foarte creativi când vine vorba despre improvizarea de ornamente de Crăciun plecând de la obiectele pe care le au la îndemână.

Nu uitați să aveți mereu în vedere faptul că, copilul învață mai mult prin cooperare și recompense, decât prin certuri, conflicte și pedepse și că atunci când are o stare de bine, se comportă corespunzător. Concentrează-te pe lucrurile pozitive pe care le face copilul și laudă-l. În acest fel, îi dezvoltă încrederea în sine.

Crăciun fericit alături de cei dragi!